ISSN 2311-3413

№ 2
лютий
2014

Виходить 12 разів на рік

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Економіка і Фінанси

ЖУРНАЛ ВКЛЮЧЕНО ДО РОСІЙСЬКОГО ІНДЕКСУ НАУКОВОГО ЦИТУВАННЯ (РИНЦ)

SCIENTIFIC JOURNAL

Economics and Finance

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ БИБЛИОТЕКА
eLIBRARY.RU

Дніпропетровськ
2014

Редакційна колегія:

Атамас П. Й., кандидат економічних наук, професор (Дніпропетровськ, Україна);
Довбня С. Б., доктор економічних наук, професор (Дніпропетровськ, Україна);
Крамаренко Г. О., доктор економічних наук, професор (Дніпропетровськ, Україна);
Мних М. В., доктор економічних наук, професор (Київ, Україна);
Павлов К. В., доктор економічних наук, професор (Іжевськ, Російська Федерація);
Паршина О. А., доктор економічних наук, професор (Дніпропетровськ, Україна);
Плаксієнко В. Я., доктор економічних наук, професор (Полтава, Україна);
Пліскановський С. Т., доктор технічних наук, професор (Дніпропетровськ, Україна);
Ruta Šneidere, PhD., Docent (Rīga, Latvia);
Nada Vignjević-Djordjević, Doctor of Economic Sciences, As. Professor (Novi Pazar, Serbia);
Шаталова Н. І., доктор соціологічних наук, професор (Єкатеринбург, Російська Федерація);
Дробязко С. І., кандидат економічних наук, доцент (Дніпропетровськ, Україна);
Лисенко Д. В., кандидат економічних наук, доцент (Москва, Російська Федерація);
Тропиніна І. Г., заступник директора з наукової роботи Красноярського інституту економіки Санкт-Петербурзької академії управлення і економіки (Російська Федерація);
Фадєєва Ю. В., кандидат економічних наук (Тула, Російська Федерація);
Шевченко В. М., кандидат наук з державного управління (Дніпропетровськ, Україна)

Матеріали публікуються українською, російською та англійською мовами.

Статті проходять відбір, зовнішнє та внутрішнє рецензування.

Відповідальність за зміст статей та якість перекладу інформації на англійську мову несуть автори публікацій.

Всі права захищені.
Повний або частковий передрук і переклад дозволено лише за згодою автора і редакції.
При передрукуванні посилання на «Економіка і Фінанси» обов'язкове.

© «Економіка і Фінанси», 2014

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Гордієнко В. П. Фактори забезпечення інвестиційної безпеки регіону 3

Курницька В. Ю. Методичні підходи до оцінки зовнішньоекономічної безпеки України....10

ЕКОНОМІКА І ДЕРЖАВА

Гойчук Л. В. Оцінка ефективності інструментарію формування еколого-економічної політики 15

Дем'янченко А. Г. Аналіз діяльності державних морських портів України та аспекти вдосконалення його методики....20

Івахнюк Л. Г. Основні проблеми транспортної логістики та деякі шляхи їх вирішення 29

Петровська І. П. Державне регулювання інноваційних процесів 37

Черкашина К. Ф., Гончук О. І. Дослідження впливу інфляції на основні сектори економіки: фінансовий, соціальний та реальний 42

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ

Дикий І. А. Недоліки найпоширеніших методик оцінки корпоративного управління....49

Димитрова Т. В. Теория ограничений и решений в ассортименте продукции 54

Різник Н. М., Тимошик Н. С., Химич І. Г. Фінансове планування як вид економічного прогнозування фінансових результатів підприємства....58

ФІНАНСИ

Андрейчук У. В. Актуальные проблемы менеджмента в налоговых службах 64

Ігнатова О. М., Касьян О. В. Рейтингові оцінки фінаносового стану банків України: теоретичний та практичний аспект....68

ОБЛІК І АУДИТ

Остапенко Я. О. Склад витрат і доходів готелів України як об'єкт бухгалтерського обліку....74

Стадник В. П. Організаційно-економічні засади управління економічною безпекою сільськогосподарських підприємств 81

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Todorova S. A. Producer organizations – the potential benefits of collective action 85

Овечкина О. М. Углубление экономической интеграции Республики Беларусь как фактор динамичного развития....90

CONTENTS

ECONOMIC SAFETY

Gordiienko V. P. Factors of providing investment security of the region 3

Kyrnutska V. U. The methodical approaches to the estimation of external economic security of Ukraine 10

ECONOMY AND GOVERNMENT

Goychuk L. V. Effectiveness estimation of instruments for developing ecological and economic politics....15

Demyanchenko A. G. Analysis of public seaports of Ukraine and the aspects of improving his technique 20

Ivahnyuk L. G. The main problems of transport logistics and some ways to solve them....29

Petrovskaya I. P. State regulation of innovation 37

Cherkashyna K. F., Gonchuk O. I. Inflation affects on basic sectors of economy: financial, social and real are investigated....42

OPERATIONS MANAGEMENT

Dykyi I. A. Disadvantages of the most common methods of assessment of corporate governance 49

Dimitrova T. V. theory of constraints and product mix decisions 54

Riznyk N. M., Tymoshyk N. S., Khymych I. G. Financial planning as a type of enterprise financial results economic forecasting 58

FINANCE

Andreychuk U. V. Actual problems of management in tax services 64

Ignatova O. M., Kasyan O. V. The rating assessment of the financial condition of banks in Ukraine: teoretical and practical aspects 68

ACCOUNTING AND AUDIT

Ostapenko Ya. O. The composition of expenditure and revenue of hotels of Ukraine as an object of accounting 74

Stadnyk V. P. Organizationally economic principles of management of agricultural enterprises economic security 81

WORLD ECONOMY

Todorova S. A. producer organizations – the potential benefits of collective action 85

Ovechkina O. M. The deepening of the economic integration of the Republic of Belarus as a factor of dynamic development....90

Наукове видання

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

Економіка і Фінанси

SCIENTIFIC JOURNAL

Economics and Finance

№ 2 (лютий), 2014

Журнал включено
до Російського індексу наукового цитування (РИНЦ)

Матеріали публікуються
українською, російською й англійською мовами

Засновник і видавець: Дробязко Світлана Ігорівна
e-mail: **ecofin.at.ua@gmail.com**, сайт: **ecofin.at.ua**
Поштова адреса: 49107, м. Дніпропетровськ, а/с 5720
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 20225-1025-Р

Віддруковано: ПП Шевелєв Є. О.
52005, с. Ювілейне, вул. Фрунзе, 8/11.
Свідоцтво про внесення до державного реєстру
Серія ВОО № 677317 від 11.01.2007 р.

Формат 60×84 1/8. Підписано до друку 28.02.2014 р. Наклад 150 пр.

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

«НОВАЯ ЭКОНОМИКА»

Редакция журнала «Новая экономика» имеет честь предложить исследователям, ученым, общественным деятелям сотрудничество в форме публикации рецензируемых материалов (статей), освещающих проблемы развития экономики, государства и общества.

Журнал «Новая экономика» издается в столице Белоруссии – городе-герое Минске с 2004 г. Редакция осуществляет свою деятельность на основании Свидетельства о регистрации средства массовой информации № 1206 от 8 февраля 2010 г. (данные последней перерегистрации) и Устава. Учредитель журнала – общественная организация «Новая экономика» (Свидетельство о регистрации № 05/0369 от 29 декабря 2004 г.).

Журнал включен в Перечень научных изданий ВАК Республики Беларусь для опубликования результатов диссертационных исследований по экономическим наукам. Редакционная коллегия и Международный Совет журнала состоит из видных специалистов в различных отраслях наук, публицистов и общественных деятелей Белоруссии, России, Украины, Латвии. В настоящее время в редколлегии журнала состоят 16 докторов экономических, политических, философских, социологических наук.

Журнал является периодическим научным рецензируемым изданием, выходит раз в полугодие и распространяется как по подписке через каталог РГО «Белпочта», так и через розничную сеть.

Языки издания: русский, белорусский.

Периодичность: 1 раз в полугодие.

Условия публикации и требования к оформлению статей размещены на сайте научного журнала:

http://www.neweconomics.info.

Подписной индекс: **00155** – для физических лиц, **001552** – для юридических лиц.

Адрес редакции: 220025, г. Минск, пер. Ермака, д. 6, оф. 2.

тел.: (+375) 6900713

e-mail: neweconomic@mail.ru

ОБЛІК І АУДИТ

УДК 657.4:640.4
JEL Classification: M41

Я. О. Остапенко

старший викладач кафедри статистики та математичних методів в економіці
Національний університет державної податкової служби України

Я. А. Остапенко

старший преподаватель кафедры статистики и математических методов в экономике
Национальный университет государственной налоговой службы Украины

Ya. O. Ostapenko

senior lecturer, Department of statistics and mathematical methods in Economics
National University of state tax service of Ukraine

СКЛАД ВИТРАТ І ДОХОДІВ ГОТЕЛІВ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

СОСТАВ РАСХОДОВ И ДОХОДОВ ГОСТИНИЦ УКРАИНЫ КАК ОБЪЕКТ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА

THE COMPOSITION OF EXPENDITURE AND REVENUE OF HOTELS OF UKRAINE AS AN OBJECT OF ACCOUNTING

У статті обґрунтовано важливість дослідження питання формування і складу витрат виробництва, собівартості продукції, а також питання отримання доходу підприємствами готельного господарства для оцінки рівня рентабельності надання готельних послуг. На основі вивчення галузевих особливостей діяльності підприємств готельного господарства, виділені ознаки класифікації витрат і доходів підприємств готельного господарства, адаптовані до актуальних вимог податкового законодавства України, а також визначено склад витрат і доходів готелів України та їх вплив на бухгалтерський облік.
Ключові слова: витрати, доходи, склад витрат і доходів, бухгалтерський облік, готельне господарство.

В статье обоснована важность исследования вопросы формирования и состав издержек производства, себестоимости продукции, а также вопросы получения дохода предприятиями гостиничного хозяйства для оценки уровня рентабельности предоставления гостиничных услуг. На основе изучения отраслевых особенностей деятельности предприятий гостиничного хозяйства, выделены признаки классификации расходов и доходов предприятий гостиничного хозяйства, адаптированные к актуальных требований налогового законодательства Украины, а также определен состав расходов и доходов отелей Украины и их влияние на бухгалтерский учет.
Ключевые слова: расходы, доходы, состав расходов и доходов, бухгалтерский учет, гостиничное хозяйство.

The article proves the importance of research of the issues of formation and composition of production costs, production costs, as well as the issue of obtaining the income of the enterprises of the hotel industry to assess the level of profitability of hotel services. Based on the study of sectoral characteristics of the hotel enterprises, highlighted classification of the expenditures and revenues of hotel enterprises, adapted to the current requirements of the tax legislation of Ukraine, and also determined the composition of the expenditure and income of hotels in Ukraine and their influence on accounting.
Key words: costs, revenues, expenses and income, accounting, hospitality.

Постановка проблеми. В умовах вдосконалення господарського механізму, методів планування, ціноутворення і управління народним господарством та розвитку ринкових відносин, великого економічного, практичного значення набувають питання формування і складу витрат виробництва, собівартості продукції, а також питання отримання доходу підприємствами готельного господарства для оцінки рівня рентабельності надання готельних послуг.

© Остапенко Я. О., 2014

Існують різні точки зору щодо взаємозв'язку витрат і собівартості продукції. В цьому контексті, як правило, розглядаються ще й підходи до класифікації витрат.

Класифікації витрат у різних галузях економіки орієнтуються на особливості технологічних процесів.

На основі галузевих особливостей діяльності підприємств готельного господарства необхідно визначити склад доходів і витрат таких підприємств, який дозволив би обґрунтувати напрями удосконалення порядку бухгалтерського обліку доходів і витрат підприємств готельного господарства, зокрема в частині визначення моменту визнання доходу від реалізації, встановлення обсягів оподатковуваних податком на додану вартість операцій, а також визначення моменту визнання та величини доходів операційної діяльності для цілей оподаткування податком на прибуток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми економічної сутності, формування, обліку і аналізу витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції розглядалися в працях відомих вітчизняних учених-економістів: М. Т. Білухи, О. Бородкіна, Ф. Ф. Бутинця, Б. І. Валуєва, А. М. Герасимовича, С. Ф. Голова, З. В. Гуцайлюка, В. І. Єфіменка, В. П. Завгороднього, М. В. Кужельного, В. В. Сопко, В. Я. Савченка, Л. К. Сук, Н. М. Ткаченко, М. Г. Чумаченко та ін. Питання класифікації, обліку, аналізу витрат та калькулювання собівартості послуг на підприємствах готельного бізнесу досліджували С. Я. Король, З. А. Балченко, Н. О. Гура та інші автори. Однак, управління витратами і доходами в сучасних умовах вимагає нових підходів до вибору ознак класифікації, які дозволяють організувати систему контролю за витратами та доходами.

Метою статті є виділення ознаки класифікації витрат і доходів підприємств готельного господарства на основі вивчення галузевих особливостей діяльності таких підприємств, адаптовані до актуальних вимог податкового законодавства України, а також визначення складу витрат і доходів готелів України та їх вплив на бухгалтерський облік.

Виклад основного матеріалу. До особливостей формування витрат господарської діяльності підприємств готельного господарства можна віднести наступні:

1) різноманітність об'єктів витрат (всі види основних та додаткових послуг, продукція ресторанного підрозділу);

2) наявність багатьох місць виникнення витрат (пов'язано з розгалуженістю організаційної структури підприємства готельного господарства);

3) наявність витрат, що відносяться до всіх економічних елементів;

4) відносна нерівномірність понесення витрат протягом календарного року, що обумовлено сезонним характером діяльності переважної більшості підприємств готельного господарства (нерівномірна завантаженість номерного фонду призводить до неоднакового використання матеріальних і трудових ресурсів у різні періоди року).

У складі витрат підприємств готельного господарства можна виокремити економічні елементи витрат та їх складові, що дозволяє контролювати матеріальні потоки підприємства, в тому числі зворотні, а також управляти складовими витрат на основі їх структурування та аналізу динаміки витрат за періодами.

Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» [1] встановлена єдина для всіх підприємств (організацій) незалежно від форм власності номенклатура економічних елементів витрат, що формують собівартість продукції, робіт, послуг. Таке угрупування дозволяє визначити й аналізувати структуру витрат підприємства готельного господарства та їх динаміку, виявити якісні показники діяльності такого підприємства, здійснювати контроль за витратами відповідно до їх цільового призначення під час процесу надання готельних послуг, а також виявляти господарські резерви зниження собівартості таких послуг.

Детальна характеристика складових витрат за економічними елементами, а також напрями формування положень облікової політики підприємства готельного господарства наведені в табл. 1 та 2.

Як правило, матеріальні витрати несуться підприємством у зв'язку з:

– наданням житлово-комунальних послуг готельного господарства;

– забезпеченням технологічного процесу надання різних складових готельних послуг та забезпеченням їх якості;

– проведенням всіх видів ремонтів, технічного огляду та обслуговування готельної інфраструктури, підрозділів готелю та устаткування номерів;

– забезпеченням робіт, пов'язаних з дотриманням санітарно-гігієнічних правил щодо житлово-побутових умов проживання громадян у готелях, природоохоронних та інших спеціальних вимог, передбачених правилами технічної експлуатації, нагляду та контролю за процесом надання готельних послуг;

– забезпеченням діяльності апарату управління підприємством готельного господарства, його окремих структурних підрозділів, які забезпечують безпосередньо процес надання готельних послуг.

Таблиця 1

Матеріальні витрати операційної діяльності підприємств готельного господарства та їх характеристика, а також напрями врегулювання в обліковій політиці

Економічний елемент витрат	Характеристика економічного елементу витрат	Напрями формування облікової політики щодо відображення витрат за економічним елементом
Матеріальні витрати	витрати на придбання у сторонніх підприємств сировини і матеріалів, паливно-мастильних матеріалів, енергії, витрати на її трансформацію та подачу до місця використання, шин, МШП, продуктів харчування, мийних та інших санітарних засобів та засобів індивідуального захисту	Витрати доцільно обліковувати за основними складовими готельних послуг, зокрема: □ в розрізі надання основних та допоміжних послуг та калькулювання собівартості та розподілу загальновиробничих витрат; □ за видами індивідуальних та загальних послуг для точного калькулювання їх собівартості та включення відповідних витрат до індивідуальних готельних рахунків. Витрати на забезпечення інших господарських процесів готельного господарства, що прямо не пов'язані з наданням готельних послуг слід відображати в обліку у складі інших операційних витрат за аналітичними розрізами, що дозволяє встановити величину витрат та управляти нею на основі їх оптимізації з метою забезпечення рентабельності підприємства готельного господарства.
	витрати на утримання та експлуатацію приміщень та територій підприємства готельного господарства, а також матеріально-технічної бази його діяльності	
	витрати, пов'язані з підготовкою та освоєнням нових видів готельних послуг	
	витрати, пов'язані з професійною підготовкою, перепідготовкою та підтриманням професійної майстерності працівників готелю	
	забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям, форменим одягом, захисними засобами	
	витрати, пов'язані з експлуатацією технічних засобів природоохоронного призначення (очисних споруд, уловлювачів, фільтрів), витрати на захоронення екологічно небезпечних відходів, очищення проточних вод	
	втрати від нестачі, псування та знецінення товарно-матеріальних цінностей в межах норм природного убутку	

Із матеріальних витрат вираховується вартість зворотних відходів – залишків сировини, матеріалів, теплоносіїв та інших видів матеріальних ресурсів, що утворилися в процесі надання готельних послуг та втратили повністю або частково споживчі властивості початкового ресурсу та використовуються не за прямим його призначенням або реалізуються на сторону.

Як зауважує О. Полякова, «найбільш витратними статтями є витрати на персонал, рекламу та маркетинг» [2,с. 296]. Нормативним документом, що визначає склад витрат на оплату праці, зокрема на підприємствах готельного господарства, є Інструкція зі статистики заробітної плати [3], що відповідає вимогам Закону України «Про оплату праці» [4]. Разом з тим, Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» [5] визначають перелік виплат персоналу підприємства, що є застосовними і для підприємств готельного господарства з урахуванням їх галузевих особливостей, зокрема, поточні виплати, виплати при звільненні, виплати по завершенні трудової діяльності, виплати інструментами власного капіталу, інші довгострокові виплати. Проте, така класифікація виплат персоналу не придатна для використання для цілей бухгалтерського обліку витрат операційної діяльності підприємств готельного господарства за економічними елементами. На нашу думку більш практичною є класифікація виплат, наведена в Інструкції зі статистики заробітної плати [3], оскільки вона є детальною та дозволяє встановити відношення конкретних видів виплат до процесу надання готельних послуг.

Іншим елементом витрат, що безпосередньо пов'язаний з елементом «Витрати на оплату праці», є елемент «Відрахування на соціальні заходи». Величина витрат за даним елементом визначається виходячи з бази нарахування вказаного внеску, тобто величини витрат на оплату праці та

Таблиця 2

Витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи підприємств готельного господарства та їх характеристика, а також напрями врегулювання в обліковій політиці

Економічний елемент витрат	Характеристика економічного елементу витрат	Напрями формування облікової політики щодо відображення витрат за економічним елементом
Витрати на оплату праці	витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати, заробітної плати відповідно до системи оплати праці, прийнятої на підприємстві готельного господарства; витрати на гарантійні та компенсаційні виплати персоналу, пов'язані з індексацією заробітної плати, з затримкою заробітної плати тощо; витрати на оплату щорічних відпусток персоналу підприємства готельного господарства або щомісячні відрахування на створення поточних забезпечень відпусток; витрати на виплату заробітної плати за невідпрацьований час; інші витрати на оплату праці, передбачені чинним законодавством та колективним договором підприємства готельного господарства	На основі класифікації виплат працівникам підприємства визначається порядок включення витрат на оплату праці при калькулюванні собівартості таких послуг за всіма їх видами. Це дозволяє враховувати у собівартості готельних послуг тільки ті обсяги витрат на оплату праці, які пов'язані з обсягом надання основних та додаткових готельних послуг, а також забезпечення належного функціонування готельної інфраструктури, що в цілому складає виробничий процес підприємства готельного господарства
Витрати на соціальні заходи	1) витрати у вигляді нарахованого на фонд оплати праці єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	Інформацію про відрахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування слід формувати аналогічно до формування показників витрат на оплату праці за відповідними господарськими операціями та категоріями персоналу підприємства готельного господарства

у відповідності до вимог Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [6].

У складі економічного елементу витрат «Амортизація» відображаються суми нарахованої амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, а також нематеріальних активів відповідно до вимог Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [7] та вимог Податкового кодексу України [8], що використовуються для операційної діяльності підприємства.

Вагомими елементом витрат операційної діяльності підприємства готельного господарства є елемент «Інші операційні витрати». Зокрема, вивчення діяльності підприємств готельного господарства дозволило визначити, що у склад наступних витрат, як правило, відносяться:

− сума орендної плати (лізингової) плати за використання одержаних в оперативну оренду чи оперативний лізинг основні засоби;

− витрати на розрахунково-касове обслуговування, поштово-телеграфні послуги та інші послуги, пов'язані з забезпеченням грошових переказів;

− витрати на придбання послуг сторонніх підприємств, зокрема щодо: протипожежну та сторожову охорону; використання послуг телефонії, Інтернет, телекомунікацій; послуг консультаційного та інформаційного характеру, пов'язаних з основною діяльністю підприємства, ціноутворенням, маркетингових послуг щодо реалізації готельних послуг населенню та юридичним особам; послуги утилізації відходів, вивезення сміття, забезпечення дотримання санітарних та інших гігієнічних норм на підприємстві готельного господарства; послуг професійної підготовки та перепідготовки, а також підбору персоналу підприємства готельного господарства;

− витрати на створення фірмових бланків спеціальної документації, щодо якої існують державні та галузеві вимоги щодо оформлення та реєстрації;

− маркетингові витрати, зокрема, щодо розміщення рекламної інформації, включення інформації про підприємство готельного господарства у спеціалізовані туристичні та інші видання (ілюстровані прейскуранти, каталоги, брошури, плакати, афіші, рекламні листи, оформлення виставок), використання послуг медіареклами;

− витрати на забезпечення посередництва щодо реалізації готельних послуг, зокрема, туроператорами та турагентами;

− суми податків та зборів, сплачених у зв'язку з провадженням готельної діяльності;

− витрати на використання автотранспортними стоянками та територіями кемпінгів;

− витрати на службові відрядження працівників в межах норм, передбачених законодавством;

− придбання довідників, технічних паспортів, інших документів експлуатаційної, технічної та іншої виробничої діяльності, а також патентів та ліцензій на провадження певних видів господарської діяльності;

− витрати на забезпечення охорони праці та безпеки проживання споживачів готельних послуг;

− втрати від псування цінностей підприємства готельного господарства як персоналом підприємства, так і споживачами готельних послуг;

− витрати на використання послуг підрядних організацій при проведенні ремонту та технічного обслуговування матеріально-технічної бази підприємства готельного господарства.

Іншим важливим об'єктом бухгалтерського обліку, величина якого впливає на рівень результативності та рентабельності підприємства готельного господарства, є величина його доходу. Галузеві особливості діяльності таких підприємств не впливають на інвестиційну та фінансову складову доходу, а операційна діяльність відрізняється різноманітністю порядку визнання та одержання доходів від надання готельних послуг.

Зокрема, особливостями формування доходів від реалізації готельних послуг є:

1) використання елементів електронної комерції для реалізації готельних послуг (отримання попередньої оплати через мережу Інтернет з використанням платіжних систем);

Таблиця 3

Класифікація доходів підприємств готельного господарства

№ з/п	Ознака класифікації доходів	Види доходів підприємств готельного господарства	Доцільність використання ознаки класифікації
1.	За формою розрахунків	Доходи, отримані у готівковій формі	Використовується для поділу доходів за формою отримання, оскільки це дозволяю планувати та контролювати грошові та матеріальні потоки підприємства та визначати момент виникнення доходів в обліку та для цілей оподаткування
		Доходи, отримані у безготівковій формі (з використанням банківських платіжних карт, оплата з поточного рахунку, з використанням спеціальних платіжних систем)	
		Доходи, отримані у негрошовій формі	
2.	За наявністю законодавчих вимог щодо патентування господарської діяльності	Доходи від діяльності, яка підлягає патентуванню	Дозволяє побудувати систему бухгалтерського обліку доходів таким чином, щоб відповідно до вимог Податкового кодексу України правильно визначати величину податку на прибуток підприємства за світний період
		Доходи від діяльності, яка не підлягає патентуванню	
3.	За об'єктом поставки	Доходи від надання послуг (готельних та інших послуг, передбачених прейскурантом, і таких, що відповідають основним видам господарської діяльності підприємства)	Дозволяє визначати рентабельність кожного напряму господарської діяльності підприємства, встановлювати резерви зниження собівартості, а також межі встановлення цін на товари, продукцію та послуги підприємства готельного господарства
		Доходи, від реалізації продукції (продукція підрозділу ресторанного господарства, що входить в організаційну структуру підприємства готельного господарства)	
		Доходи, від реалізації товарів (товари в сувенірних магазинах, продукти та напої у кафе/барі)	

2) наявність доходів від реалізованих та нереалізованих послуг (не повернення плати бронювання у випадку відмови від споживання готельних послуг);

3) отримання доходів від діяльності, яка підлягає патентуванню (послуги підрозділу громадського харчування – бар, ресторан);

4) доходи можуть отримуватися в готівковій, безготівковій формі (зокрема, з використанням банківських платіжних карток).

Ці особливості прямо впливають на методику бухгалтерського обліку і оподаткування доходів підприємств готельного господарства, зокрема в частині визначення моменту визнання доходу від реалізації, встановлення обсягів оподатковуваних податком на додану вартість операцій, а також визначення моменту визнання та величини доходів операційної діяльності для цілей оподаткування податком на прибуток.

З урахуванням описаних вище галузевих особливостей діяльності підприємств готельного господарства, визначені три основні ознаки класифікації доходів таких підприємств, що необхідні для удосконалення методики бухгалтерського обліку доходів діяльності підприємств готельного господарства за умов дотримання вимог чинного податкового законодавства, України та особливостей грошового обігу та розвитку платіжних систем (табл. 3).

Таким чином, виділені ознаки класифікації доходів підприємств готельного господарства адаптовані до актуальних вимог податкового законодавства України, дозволяють враховувати доходи, отримані у різних формах, а також визначати фінансовий результат діяльності таких підприємств за кожним її напрямом для цілей управління рентабельністю та для оподаткування.

Висновки. За результатами дослідження на основі вивчення галузевих особливостей діяльності підприємств готельного господарства, встановлено склад доходів і витрат таких підприємств та ідентифіковано їх як об'єкти бухгалтерського обліку, що дозволило обґрунтувати напрями удосконалення порядку бухгалтерського обліку доходів і витрат підприємств готельного господарства за елементами методу бухгалтерського обліку для цілей підвищення якості облікової інформації на основі якої здійснюється управління рентабельністю господарської діяльності вказаних підприємств та здійснювати на них податкові розрахунки.

Бібліографічні посилання

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку16 «Витрати»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від від 31.12.99р., N 318. (зі змінами та доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00.
2. **Полякова Е.** Влияние мирового финансового кризиса на эффективность деятельности гостиничных предприятий среднего ценового сегмента г. Москвы / Е. Полякова // Ресурсы. Информация. Снабжение. Конкуренция. – 2010. – № 2. – С. 296–299.
3. Інструкція зі статистики заробітної плати від 13.01.2004 N 5 (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04.
4. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від від 28.10.2003 N 601 (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03.
6. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.10 р. № 2464-VI (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: затверджено наказом Міністерства фінансів України від від 27.04.2000 № 92 (зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00.
8. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.10 р. № 2755 зі змінами та доповненнями) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.

List of references

1. Provision (standard) of accounting обліку16 «Expenses», approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine on 31.12.99,, N 318. (with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00
2. **Polyakova E.** Impact of the global financial crisis on the efficiency of the hotel enterprises of an average price segment, Moscow / E. Polyakova // Resources. Information. The supply. The competition. – 2010. – № 2. – P. 296–299.
3. The instruction on statistics of wages from 13.01.2004 N 5 (with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04.
4. On wages: the Law of Ukraine from 24.03.1995 № 108/95-BP. (with amendments and addi-

tions) [Electronic resource]. – Mode of access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80.
5. Position accounting standard 26 employee benefits: approved by the Ministry of Finance of Ukraine dated 28.10.2003 N 601 (with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03.
6. On the collection and archiving of the single fee for obligatory state social insurance: the Law of Ukraine from 08.07.10, № 2464-VI (with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17.
7. Position accounting standard 7 «fixed assets» approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine from 27.04.2000, no. 92 (with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00.
8. Tax code of Ukraine: the Law of Ukraine from 02.12.10, № 2755 with amendments and additions) [Electronic resource]. – Mode of access : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.